

Starostwo Powiatowe Zambrow

RPW/12323/2025
Data 2026-08-24

INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE W ZAMBROWIE ZA ROK 2025

Wstęp

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie (PCPR w Zambrowie) jest jednostką organizacyjną Powiatu Zambrowskiego powołaną do wykonywania zadań własnych powiatu z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej a także realizowania przy pomocy środków PFRON zadań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Istotą działalności Centrum jest udzielanie osobom i rodzinom takiego wsparcia, które umożliwi im w miarę samodzielną egzystencję, aktywność społeczną, skuteczną realizację ról społecznych, dając szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb, rozwój, integrację i funkcjonowanie w społeczeństwie oraz coraz lepsze radzenie sobie z pojawiającymi się problemami.

Kompetencje oraz zadania powiatu są określone przez art. 19 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639).

1. Do zadań własnych powiatu w zakresie pomocy społecznej należy:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;**

W dniu 15 marca 2021 r. Rada Powiatu Zambrowskiego uchwaliła Strategię rozwiązywania problemów społecznych w powiecie zambrowskim na lata 2021 – 2025. Kierunki rozwoju polityki społecznej Powiatu Zambrowskiego polegają na wyborze długoterminowych celów strategicznych i celów operacyjnych oraz wyznaczaniu sposobów ich osiągania. Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest koncepcją działań zamierzających do zrównoważonego i długoterminowego rozwoju pomocy społecznej i pieczy zastępczej. Cele strategiczne wynikające z wizji strategii wyznaczają kierunek działań mających poprawić sytuację społeczną rodzin, wpłynąć na złagodzenie skutków negatywnych zjawisk oraz ułatwić wyjście z kryzysu ludziom zagrożonym wykluczeniem społecznym.

I. Cel pierwszy strategiczny- zwiększenie poziomu aktywności zawodowej mieszkańców powiatu zambrowskiego.

1. Cele operacyjne:

- Ochrona miejsc pracy i ograniczenie negatywnych skutków epidemii COVID-19.
- Poprawa zatrudnienia poprzez efektywną aktywizację zawodową osób bezrobotnych.
- Rozwój lokalnej przedsiębiorczości.
- Popularyzacja kształcenia ustawicznego wśród osób bezrobotnych, pracodawców i pracowników.
- Promocja mobilności na europejskim rynku pracy.
- Wsparcie pracodawców w pozyskiwaniu pracowników o pożądanym kompetencjach, w tym cudzoziemców.
- Profesjonalna i skuteczna obsługa klientów Powiatowego Urzędu Pracy w Zambrowie.

II. Cel drugi strategiczny – bezpieczeństwo zdrowotne i publiczne.

1. Cel operacyjny.

- Podniesienie jakości usług medycznych.

III. Cel trzeci strategiczny – wspieranie rodzin i rozwój systemu pieczy zastępczej.

1. Cele operacyjne.

- Doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.
- Pomoc i wsparcie w procesie usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej.
- Wspieranie i rozwijanie działań na rzecz rodzin i osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej.
- Wspieranie działań organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej i pieczy zastępczej.

IV. Cel czwarty strategiczny – wspieranie osób niepełnosprawnych.

1. Cele operacyjne.

- Rozwój systemu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
- Dofinansowania skierowane dla osób fizycznych na likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się oraz do zakupu sprzętów rehabilitacyjnych, środków pomocniczych oraz dofinansowania udziału w turnusach rehabilitacyjnych.

V. Cel piąty strategiczny – dziania na rzecz innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

1. Cel operacyjny.

- Wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Sprawozdanie za rok 2025 z realizacji Strategii rozwiązywania problemów społecznych w powiecie zambrowskim na lata 2021 – 2025 zostało przedłożone do Starostwa Powiatowego w Zambrowie w dniu 24 lipca 2026 r.

2. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;

W strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie funkcjonuje Punkt informacyjno – konsultacyjny dla rodzin naturalnych, zastępczych oraz adopcyjnych, który zakresem działania obejmuje poradnictwo specjalistyczne, a w szczególności prawne i psychologiczne (indywidualne oraz rodzinne). Pomoc jest bezpłatna. Informacja o możliwości skorzystania z porad została rozpropagowana poprzez lokalne media, ulotki, pisma do instytucji zajmujących się osobami potrzebującymi pomocy.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. udzielono łącznie 24 porad, w tym:

- radca prawny – 0 porad,

- psycholog – 24 porady

Pracownicy socjalni na bieżąco udzielali informacji osobiście lub telefonicznie.

W sprawach szczególnych, wymagających pomocy specjalistów, osobom zgłaszającym się osobiście lub telefonicznie wskazujemy instytucje, w których mogą uzyskać pomoc.

- 3) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;

W 2025 r. PCPR w Zambrowie nie realizowało tego zadania, ponieważ nie wystąpiła taka potrzeba.

- 4) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;

W 2025 r. PCPR w Zambrowie nie realizowało tego zadania, ponieważ nie wystąpiła taka potrzeba.

- 5) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem;

W 2025 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie zrealizowało to zadania w formie pomocy finansowej na kwotę **42 825 zł**.

- 6) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;

Na terenie działania Powiatu Zambrowskiego nie funkcjonują domy pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym.

W 2025 r. ośrodki pomocy społecznej nie informowały powiatu o istnieniu takiej potrzeby. Natomiast z informacji uzyskanych od osób indywidualnych, zgłaszających się do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie wynika, że osoby niepełnosprawne i chore zainteresowane są utworzeniem Domu Pomocy Społecznej na terenie powiatu zambrowskiego.

- 7) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

Na terenie działania Powiatu Zambrowskiego nie funkcjonują mieszkania dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz ośrodki wsparcia w tym domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

W 2025 r. nie zgłaszały się do nas osoby zainteresowane taką formą pomocy. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie 1 września 2010 r. podpisało porozumienie z dyrektorem Bursy Szkolnej Nr 1 w Zambrowie, aneksowane 24 lutego 2012 r., dotyczące pobytu dla wskazanej osoby zgodnie z art. 53 ustawy o pomocy społecznej: „Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej rodzinę zastępczą, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym.” Odpłatność za pobyt ustala Dyrektor Bursy Nr 1 w Zambrowie zgodnie z § 17 Statutu Bursy Szkolnej Nr 1 w Zambrowie. Zawarte Porozumienie dotychczas nie było wykorzystane, ze względu na brak osób zainteresowanych tą formą zamieszkania.

8) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;

Na terenie Powiatu Zambrowskiego nie funkcjonuje ośrodek interwencji kryzysowej.

Zadania ośrodka interwencji kryzysowej wykonywane są przez pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie oraz osoby działające w ramach umów cywilnoprawnych. Podejmowali oni inne działania interdyscyplinarne na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, których celem było przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Specjaliści z Punktu konsultacyjno – informacyjnego dla rodzin naturalnych, zastępczych oraz adopcyjnych udzielali kompleksowej pomocy potrzebującym.

9) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;

Pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie w 2025 r. udzielali informacji o prawach i uprawnieniach w formie ustnej, telefonicznie oraz w kontakcie bezpośrednim około 15 osobom dziennie. Na wniosek interesanta informacje przekazywane były również w formie pisemnej. Pracownicy merytoryczni udzielając informacji poruszają się w obszarze swoich kompetencji dotyczących:

- osób niepełnosprawnych;
- osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej;
- w zakresie pieczy zastępczej;
- w zakresie prawa rodzinnego;
- prawa pracy;
- i innych.

W przypadku powzięcia informacji o objęciu rodziny pomocą w ramach posiadanych kompetencji, pracownik socjalny oraz inni pracownicy informują o możliwościach skorzystania ze wsparcia PCPR w zakresie realizowanych zadań. O możliwościach wsparcia petenci mogą dowiedzieć się również z informacji dostępnych na tablicy ogłoszeń, stronie internetowej oraz Facebooku PCPR-u.

10) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie corocznie organizuje szkolenie dla kadr pomocy społecznej z powiatu zambrowskiego. Szkolenia prowadzone są na wskazane przez nich tematy, najczęściej prowadzone są przez kierownika

W dniu 21 listopada 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy rozświetliło budynek Starostwa Powiatowego na czerwono na znak przyłączenia się do ogólnopolskiej kampanii „Dzieciństwo bez przemocy”, której celem jest przeciwienie się krzywdzeniu dzieci.

W ramach podnoszenia kwalifikacji pracownik socjalny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie uczestniczył w 2025 r. w szkoleniu pn. *„Zapobieganie dyskryminacji oraz uwrażliwienie na kwestie różnorodności grup społecznych”* zorganizowanym przez ROPS w Białymstoku oraz uczestniczył w konferencji w Białymstoku zorganizowanej z okazji Dnia Pracownika Socjalnego.

W 2025 roku pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodziny uczestniczyli w wielu płatnych i bezpłatnych szkoleniach prowadzonych stacjonarnie i online. Uczestniczyli w konferencjach i spotkaniach w ramach współpracy z innymi Centrami Pomocy Rodzinie.

11) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;

Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu prowadzone jest na bieżąco, głównie w formie ustnych wyjaśnień i konsultacji, najczęściej podczas rozmów telefonicznych. Wyjaśnień udzielają Dyrektor i pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie, w zakresie swoich kompetencji. Z doradztwa korzystają zarówno pracownicy ośrodków pomocy społecznej jak i pracownicy szkół oraz innych instytucji działających w obszarze pomocy społecznej. Większość z nich dotyczyło tematów z zakresu:

- zasad korzystania z dofinansowania ze środków PFRON dla osób indywidualnych, instytucji, oraz organizacji pozarządowych,
- tworzenia rodziny zastępczej,
- zasad umieszczania dzieci w pieczy zastępczej,
- zasad finansowania pobytu dzieci w pieczy przez gminy,
- zasad przyznawania dodatku wychowawczego,
- zasad przyznawania świadczenia dobry start,
- programu Aktywny Samorząd,
- procedury kierowania do Warsztatu Terapii Zajęciowej w Szumowie,
- procedury kierowania do Środowiskowego Domu Samopomocy,

- zasady składania wniosku o stopień niepełnosprawności i wyrobienia karty parkingowej dla osoby niepełnosprawnej,
- porad psychologicznych na terenie powiatu zambrowskiego.

W 2025 r. zarejestrowano 24 porady, wszystkie udokumentowano notatkami służbowymi.

- 12) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

W 2025 r. nie podejmowano innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, nie tworzone programów osłonowych ze względu na brak takich potrzeb.

Natomiast Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie realizowało Program współpracy Powiatu Zambrowskiego z organizacjami pozarządowymi na lata 2021-2025 w zakresie:

- pomocy społecznej, w tym rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
- udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej oraz zwiększania świadomości prawnej społeczeństwa,
- działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka,
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- działań na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy, w zakresie powyższych obszarów.

- 13) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;

Ocenę zasobów pomocy społecznej w 2025 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie sporządziło przy użyciu narzędzia opracowanego przez Instytut Rozwoju Służb Społecznych zamieszczonego w aplikacji CAS. Dnia 20.04.2026 r. przedłożyło w Starostwie Powiatowym w Zambrowie. Zasoby pomocy społecznej zostały przekazane do Rady Powiatu Zambrowskiego. Ocenę zasobów pomocy społecznej w Powiecie Zambrowskim za 2025 r. przyjęto na Sesji Rady Powiatu Zambrowskiego w dniu 29 czerwca 2026 r.

- 14) utworzenie i utrzymywanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie na dzień 31.12.2025 roku zatrudniało 9 pracowników (łącznie 8,5 etatu) posiadających wykształcenie zgodne z przepisami prawa, a ich obowiązki regulują przepisy ustawy o pracownikach samorządowych, ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

PCPR w Zambrowie na realizację zadań z rozdziału 85218 w 2025 roku wydatkowało kwotę 1.276.382 zł. Poniższa tabela przedstawia koszty funkcjonowania biura podzielone na poszczególne wydatki.

Tabela. Środki na utrzymanie biura PCPR w Zambrowie

Lp.	Poszczególne wydatki	Plan budżetu na 2025 r. w zł.	Wykonanie budżetu za 2025 r. w zł.	Wykonanie budżetu za 2025 r. w %
1.	Wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	1.601	1.600	99,94
2.	Wynagrodzenia osobowe	860.000	847.581	98,56
3.	Dodatkowe wynagrodzenia roczne	53.517	53.517	100,00
4.	Składki na ubezpieczenia społeczne	158.037	155.426	98,35
5.	Składki na Fundusz Pracy	18.105	17.329	95,71
6.	Wynagrodzenia bezosobowe	16.750	16.750	100,00
7.	Zakup materiałów i wyposażenia	110.207	108.954	98,86
8.	Zakup energii	3.051	3.051	100,00
9.	Zakup usług remontowych			
10.	Zakup usług zdrowotnych	1.795	1.795	100,00
11.	Zakup usług pozostałych			
12.	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	1.375	1.267	92,15
13.	Podróże służbowe krajowe			
14.	Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	23.714	23.714	100,00
15.	Podatek od nieruchomości			
16.	Szkolenia pracowników	1.204	1.204	100,00
17.	Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	4.600	3.552	77,22
Wydatki ogółem:		1.294.956	1.276.382	98,57

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie dysponowało środkami z tytułu obsługi zadań PFRON, które w roku 2025 wynosiły 67.965 zł. i kwota ta została przyjęta do budżetu w rozdziale 85324.

Tabela. Wydatkowanie środków z tytułu obsługi zadań PFRON

Lp.	Poszczególne wydatki	Plan budżetu na 2025 r. w zł.	Wykonanie budżetu za 2025 r. w zł.	Wykonanie budżetu za 2025 r. w %
1.	Wynagrodzenia osobowe	40.776	40.776	100,00
2.	Składki na ubezpieczenia społeczne	7.274	7.274	100,00
3.	Składki na Fundusz Pracy	996	996	100,00
4.	Zakup materiałów i wyposażenia	9.619	9.619	100,00

5.	Zakup usług pozostałych	9.300	9.300	100,00
	Wydatki ogółem:	67.965	67.965	100,00

II. Zgodnie z art. 20 ustawy o pomocy społecznej do zadań z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez powiat należy:

- 1) **pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie świadczy pomoc uchodźcom, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą zgłaszającym chęć osiedlenia się na terenie Powiatu Zambrowskiego. W 2025 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie zrealizowało te zadania w formie pomocy finansowej na kwotę 42 825,00 zł dla 5 cudzoziemców.

- 2) **prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;**

Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w Zambrowie funkcjonował od 10 lutego 2010 roku i docelowo przeznaczony był dla 40 uczestników. Od 1 stycznia 2016 r. funkcjonuje jako Środowiskowy Dom Samopomocy w Zambrowie. Jest to ośrodek typu A, B, C, D. Decyzją Wojewody Podlaskiego w zajęciach ŚDS od dnia 1 listopada 2019 r. może uczestniczyć 28 osób. W 2025 roku z zajęć korzystało 28 uczestników, w tym typ A (przewlekłe psychiczne choroby) - 8 uczestników, typ B (upośledzenie umysłowe) - 15 uczestników, typ C (inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych) – 3 uczestników, typ D (autyzm i sprzężenia) – 0 uczestników i 2 uczestników chorych neurologicznie.

W zajęciach ŚDS uczestniczą tylko osoby pochodzące z Powiatu Zambrowskiego. W 2025 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie nie wydało żadnej decyzji kierującej (nikt nie opuścił placówki).

W dniu 18 września 2025 r. przeprowadzono kontrolę ŚDS w Zambrowie w zakresie prawidłowości funkcjonowania, rodzaju i zakresu świadczonych usług oraz postępowania wspierającego – aktywizującego zgodnie z § 24.3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. 2020 r. poz. 249).

Informację o przebiegu kontroli przekazano Staroście Zambrowskiemu w dniu 19.09.2025 r.

Powiat Zambrowski prowadzi również Warsztat Terapii Zajęciowej w Szumowie od 15.12.2016 r. dla 45 osób. W dniu 11 grudnia 2025 r. przeprowadzono kontrolę działalności rehabilitacyjnej oraz wykorzystania środków finansowych przez WTZ w Szumowie. Zakresem kontroli objęte zostały zagadnienia zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 1997 Nr 123 poz. 776 ze zm.) oraz § 22 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (Dz. U. 2021 r. poz. 2284).

Informację o przebiegu kontroli przekazano Staroście Zambrowskiemu w dniu 31.12.2025 r.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Zambrowie oraz Warsztat Terapii Zajęciowej w Szumowie zabezpieczają potrzeby powiatu w zakresie pomocy osobom niepełnosprawnym.

3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;

W 2025 r. nie realizowano zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia. Natomiast Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie realizowało uchwalony 15 marca 2021 r. przez Radę Powiatu Zambrowskiego Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2021-2025.

Realizacja w 2025 r. Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2021-2025 odbywała się w 10 obszarach działania:

- 1) Koordynacja działań zmierzających do zwiększenia dostępu do usług rehabilitacyjnych i pomocowych poprzez rozwój placówek świadczących tego rodzaju usługi oraz uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych.
- 2) Przystosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- 3) Diagnozowanie środowiska osób niepełnosprawnych w powiecie.
- 4) Zorganizowanie systemu informacji dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
- 5) Zwiększenie dostępności do świadczeń specjalistycznych i sprzętu rehabilitacyjnego.
- 6) Wyrównanie szans osób niepełnosprawnych na wszystkich szczeblach edukacji.
- 7) Zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
- 8) Dostosowanie ciągów komunikacyjnych dla potrzeb osób niepełnosprawnych.
- 9) Działania zapobiegające społecznemu wykluczeniu osób niepełnosprawnych poprzez wyrównanie szans dostępu do środowiskowego wsparcia, dóbr kultury, sztuki, rekreacji, sportu i turystyki.
- 10) Kształtowanie i rozwijanie świadomości społecznej w zakresie rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych.

Sprawozdanie z realizacji w 2025 r. Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2021-2025 zostało przedłożone do Starostwa Powiatowego w Zambrowie w dniu 18.02.2026 r.

4) udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej;

W 2025 r. nie było zgłoszeń ani informacji w zakresie interwencji kryzysowej cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej.

5) zapewnienie utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzanie sprawozdawczości i przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

W 2025 r. prawidłowo realizowaliśmy obowiązek sprawozdawczy z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, któremu zapewniamy utrzymanie.

II. Realizacja działań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2026 r. poz. 160) oraz Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. poz. 1232):

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej;

Dnia 18 czerwca 2024 r. uchwałą Nr III/22/24 Rada Powiatu Zambrowskiego uchwaliła Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej na lata 2024 – 2030.

Strategicznym celem Programu jest przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin, w których ten problem występuje.

Osiągnięcie celu strategicznego będzie możliwe poprzez osiągnięcie celów szczegółowych:

- 1) Zidentyfikowanie profilaktyki, diagnoza i edukacja społeczna,
- 2) Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową,
- 3) Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową,
- 4) Podnoszenie kompetencji, rozwijanie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

W 2025 r. cele realizowane były przez działania:

- 1) zebranie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy domowej na obszarze powiatu zambrowskiego oraz ich bieżąca analiza,
- 2) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
- 3) zbadanie istniejącej infrastruktury lokalnych instytucji pomagających osobom doznającym przemocy domowej w powiecie zambrowskim,
- 4) organizacja powiatowych działań dotyczących przeciwdziałania przemocy i jej zapobieganiu,
- 5) uczestnictwo w krajowych i regionalnych kampaniach społecznych związanych z szeroko pojętym zjawiskiem przemocy i jej profilaktyki,
- 6) opracowanie i realizowanie programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych kierowanych do dzieci i młodzieży,
- 7) przygotowanie i rozpowszechnienie informatorów, plakatów dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej na stronie internetowej i Facebooku,
- 8) organizacja konferencji o tematyce przemocy domowej,
- 9) nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie współpracy między instytucjami rządowymi

i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą domową,

- 10) upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą domową,
- 11) zapewnienie schronienia w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej dzieciom krzywdzonym w wyniku przemocy domowej,
- 12) pomoc w znalezieniu bezpiecznego schronienia dla osób doznających przemocy.
- 13) realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej oraz ich monitoring,
- 14) realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz ich monitoring,
- 15) pomoc psychologiczna dla osób stosujących przemoc,
- 16) interdyscyplinarna współpraca w zakresie działań zmierzających do wyeliminowania destrukcyjnych postaw sprawców przemocy domowej.
- 17) diagnozowanie potrzeb szkoleniowych osób realizujących działania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- 18) inicjowanie spotkań oraz przedsięwzięć służących doskonaleniu zawodowemu osób realizujących działania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej,
- 19) wdrożenie systemu wsparcia dla osób bezpośrednio pracujących z osobami doznającymi przemocy domowej i stosującymi przemoc domową w formie superwizji.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie stale włącza się w kompleksową pomoc ofiarom przemocy domowej poprzez efektywną współpracę z innymi placówkami m.in. Ośrodkami Pomocy Społecznej, Komendą Powiatową Policji, a także fundacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz pomocy rodzinie – Niebieska Linia. Kontynuowana jest ścisła współpraca z kuratorami sądowymi oraz pracownikami ośrodków pomocy społecznej. W wyniku tej współpracy w 2025 r. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie wpłynęły 4 pisma (PPP w Zambrowie, Miejskie Przedszkole Nr 3 w Zambrowie) z prośbą o skontrolowanie sytuacji w rodzinie i podjęcie stosownych działań w ramach posiadanych kompetencji. W rodzinach tych pracownicy udzieli pomocy 2 kobietom, 2 mężczyznom i 5 dzieciom.

Sprawozdanie z realizacji w 2025 r. Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony ofiar przemocy domowej na lata 2024 – 2030 zostało przedłożone do Starostwa Powiatowego w Zambrowie w dniu 27.03.2026 r.

- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;**

Zarządzeniem Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie z dnia 7 maja 2024 r. przyjęto do realizacji Program profilaktyczny mający na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w powiecie zambrowskim na lata 2024 – 2028.

Celem głównym programu jest zmniejszenie skali przemocy domowej w powiecie zambrowskim poprzez podejmowanie działań profilaktycznych w rodzinach zagrożonych zjawiskiem przemocy, jak również promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

W 2025 r. realizowane były cele szczegółowe:

- 1) zwiększenie społecznego zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy wobec dzieci,
- 2) kształtowanie odpowiednich postaw rodzicielskich i usprawnianie systemu wsparcia rodziny w procesie wychowywania dzieci,
- 3) doskonalenie pracy z rodzinami zagrożonymi przemocą, dysfunkcyjnymi i patologicznymi.

W 2025 r. odbyły się 3 spotkania – szkolenia rodziców, podnoszące ich kompetencje rodzicielskie na temat:

1. „Praktyczne aspekty realizacji standardów ochrony małoletnich z związku z Ustawą Kamilka”
2. „Typowe kryzysy występujące w środowisku pieczy zastępczej – profilaktyka i przeciwdziałanie”
3. Warsztaty psychoedukacyjne podczas Dnia Rodzicielstwa Zastępczego – Razem Silniejsi

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie w 2025 r. przeprowadziło otwarte zajęcia pedagogizujące dla rodzin na terenie powiatu zambrowskiego o następujących tematyce: „Prawidłowe wykonywanie zadań z zakresu rozwiązywania problemu przemocy wobec dziecka przy zastosowaniu zasad skutecznej współpracy i właściwej oceny problemu”. Pierwsze spotkanie odbyło się dnia 05.12.2025 r. w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie, ul. Fabryczna 3. Szkolenie przeprowadziła mgr Arleta Mioduszevska – pracownik socjalny PCPR w Zambrowie. W spotkaniu uczestniczyło 11 osób. Drugie spotkanie odbyło się dnia 11.12.2025 r. w budynku Środowiskowego Domu Samopomocy w Zambrowie, ul. Legionowa 1. Szkolenie przeprowadził mgr Karol Kossakowski. W spotkaniu uczestniczyło 12 osób.

Dodatkowo w celu podniesienia kompetencji rodzicielskich w 2025 r. zorganizowano 4 spotkania grupy wsparcia dla rodzin zastępczych.

Sprawozdanie z realizacji w 2025 r. Programu profilaktycznego mającego na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w powiecie zambrowskim na lata 2019 – 2023 zostało przedłożone do Starostwa Powiatowego w Zambrowie w dniu 24.03.2026 r.

- 3) **zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia;**

W 2025 r. nie było takiej potrzeby.

4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

W 2025 r. nie było takiej potrzeby.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy domowej;

W 2025 r. nie było takiej potrzeby. Telefonicznie uzgodniono, iż w razie wystąpienia takiej potrzeby będzie możliwość umieszczenia osób pochodzących z terenu działania Powiatu Zambrowskiego w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie.

2) opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Zarządzeniem nr 8/2024 Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie z dnia 7 maja 2024 r. przyjęto do realizacji program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz Zarządzeniem nr 6/2024 z dnia 6 maja 2024 r. przyjęto program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową. W 2025 r. zaproszono do składania ofert cenowych na przeprowadzenie zajęć psychologicznych ze sprawcami przemocy w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego oraz psychologiczno-terapeutycznego.

W 2025 r. udało się zrealizować program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w terminie od 02.06.2025 r. do 13.06.2025 r. Zajęcia grupowe prowadzone były przez mgr Annę Trypuć w sali konferencyjnej w budynku Starostwa Powiatowego w Zambrowie, ul. Fabryczna 3, 18-300 Zambrów w wymiarze 40 godzin. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie w 2025 r. zrealizowało program psychologiczno – terapeutyczny w terminie 04.10.2025 r. – 15.11.2025 r. Zajęcia były zorganizowane w formie zajęć grupowych oraz indywidualnych. Prowadzone były przez Natalię Jabłonowską w sali konferencyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie.

IV. Ponadto ustawodawca zgodnie z art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2026 r. poz. 26) nałożył na powiat obowiązek realizowania poprzez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zadań:

1) opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:

- a) rehabilitacji społecznej,
- b) rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
- c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych;

2) współpraca z instytucjami administracji rządowej i samorządowej w opracowywaniu i realizacji programów, o których mowa w pkt 1;

3) udostępnianie na potrzeby Pełnomocnika i samorządu województwa oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie uchwalonych przez radę powiatu programów, o których mowa w pkt 1 oraz rocznej informacji z ich realizacji;

4) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności;

- 5) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa;
- 6) współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej tych osób;
- 6a) finansowanie z Funduszu wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu;
- 7) dofinansowanie:
 - a) uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - b) sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - c) zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
 - d) likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
 - e) rehabilitacji dzieci i młodzieży,
 - f) usług tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika;
 - g) zmiany samodzielnego lokalu mieszkalnego, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz.U. z 2026 r. poz. 39), dotychczas zajmowanego przez osobę niepełnosprawną, w sytuacji braku możliwości zastosowania w tym lokalu lub budynku racjonalnych usprawnień, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności lub jeżeli ich zastosowanie byłoby nieracjonalne ekonomicznie;
- 8) dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej;
- 9) pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowanie;
- 9a) przyznawanie środków, o których mowa w art. 12a (art. 12a Osoba niepełnosprawna, o której mowa w art. 11 ust. 1, może otrzymać ze środków Funduszu jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej w wysokości określonej w umowie zawartej ze starostą, nie więcej jednak niż do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia, jeżeli nie otrzymała bezzwrotnych środków publicznych na ten cel);
- 9b) realizacja zadań, o których mowa w art. 26, art. 26d i art. 26e (dofinansowanie do tworzonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych);
- 9c) zlecanie zadań zgodnie z art. 36 (zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych mogą być realizowane na zlecenie Funduszu przez fundacje oraz organizacje pozarządowe);
- 10) kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub innej placówki szkoleniowej;
- 11) współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów;
- 12) doradztwo organizacyjno-prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne;
- 13) współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1:

1) w pkt 1 lit. a i c, pkt 6 oraz w pkt 9c w części dotyczącej rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych, a także w pkt 4, 5, 7 i 8 - są realizowane przez powiatowe centra pomocy rodzinie;

2) w pkt 1 lit. b i c, pkt 6 oraz w pkt 9c w części dotyczącej rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, a także w pkt 9-9b oraz 10-13 - są realizowane przez powiatowe urzędy pracy.

Wysokość środków finansowych PFRON dla Powiatu Zambrowskiego na rok 2025 Zarząd Funduszu określił na kwotę **2 292 840 zł**. W oparciu o tę informację Rada Powiatu Zambrowskiego określiła rodzaje zadań oraz wysokość środków na poszczególne zadania wyznaczone powiatom ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. W związku z powyższym środki finansowe PFRON zostały podzielone dla Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w kwocie **709 020 zł**, dofinansowanie kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Szumowie **1 583 820 zł**.

Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. Do podstawowych form rehabilitacji społecznej, dofinansowywanej ze środków PFRON należą:

- turnusy rehabilitacyjne,
- sport kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych,
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny,
- zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- warsztaty terapii zajęciowej.

Tabela. Wykorzystanie środków PFRON na poszczególne zadania w 2025 r.

L.p.	Zadanie	Kwota wykorzystana w zł	Liczba ostatecznych beneficjentów
1	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	144 050,00	67
2	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	105 000,00	7
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	480 732,04	235

4	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla indywidualnych osób niepełnosprawnych	55 176,41	18
5	Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych	24 795,55	6
6	Dofinansowanie kosztów działania WTZ	1 583 820,00	45
Ogółem środki PFRON		2 393 574,00	378

Turnus rehabilitacyjny

Osoby niepełnosprawne kierowane są do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym na wniosek lekarza. Ze środków przekazywanych przez PFRON dofinansowywany jest pobyt opiekuna osoby niepełnosprawnej, gdy jego obecność na turnusie wynika z wyraźnego i uzasadnionego zalecenia lekarskiego. Turnus trwa minimum 14 dni i może się odbyć tylko w ośrodku posiadającym ważny wpis do rejestru ośrodków i rejestru organizatorów turnusów. Rejestry są prowadzone przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej – Biuro Pełnomocnika Rządu Do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli:

- prowadzą działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lata przed dniem złożenia wniosku,
- udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania,
- udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nie objętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

Likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych

O dofinansowanie ze środków PFRON mogą ubiegać się:

- na likwidację barier architektonicznych – osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się,
- na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych – osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności pod warunkiem, że likwidacja barier umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi tym osobom wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej to wszelkie prace adaptacyjne, budowlano-instalacyjne zmierzające do prawidłowego i funkcjonalnego rozwiązania pomieszczeń mieszkalnych, głównie pomieszczeń sanitarnych oraz komunikacji wewnątrz mieszkań, a także prace budowlane i montażowe zewnętrzne umożliwiające samodzielne funkcjonowanie (dotyczy głównie osób na wózkach inwalidzkich).

W miejscu zamieszkania osób, które ubiegały się o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych zostały przeprowadzone wizje lokalne - celem weryfikacji zasadności wnioskowanego zakresu i kosztu robót budowlanych.

Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

PCPR udziela dofinansowań na zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie dofinansowania do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych wzrastają z roku na rok.

Składane wnioski dotyczyły zakupu przede wszystkim:

- pieluchomajtek,
- obuwia ortopedycznego,
- pionizatorów dla dzieci z dziecięcym porażeniem mózgowym,
- wózków inwalidzkich,
- aparatów słuchowych,
- protez kończyn,
- cewników,
- zestawów infuzyjnych do pomp insulinowych,
- aparatów do bezdechów,
- systemów wspomagających słyszenie FM itp.
- peruk dla osób po chemioterapii,
- balkoników.
- materacy i poduszek przeciwoleżynowych.

PCPR udzielało dofinansowania osobom niepełnosprawnym na podstawie złożonego wniosku z ważnym orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności oraz z fakturą VAT za zakupiony przedmiot oraz zleceniem wydanym przez lekarza z wyszczególnionym limitem i odpłatnością Narodowego Funduszu Zdrowia oraz udziałem własnym wnioskodawcy.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.

Sprzęt rehabilitacyjny to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych, mający na celu osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

Sprzęt rehabilitacyjny - realizacja wniosków złożonych przez indywidualne osoby niepełnosprawne – w 2025 r. dofinansowano 18 wniosków. Przyznane dofinansowania dotyczyły głównie łóżek rehabilitacyjnych.

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności mieszkańców Powiatu Zambrowskiego odbywa się w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Łomży ul. Wojska Polskiego 25 zgodnie z zawartym Porozumieniem. PCPR ściśle współpracuje z Zespołem w realizacji tego zadania informując zainteresowane osoby o warunkach uzyskania orzeczenia. Środki na realizację zadań Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Łomży otrzymuje od Wojewody Podlaskiego.

W 2025 r. zespół wydał 969 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom zamieszkałym w Powiecie Zambrowskim – 861 orzeczenia dla **osób dorosłych powyżej 16 roku życia**.

Liczba wydanych w 2025 r. orzeczeń wg. przyczyn niepełnosprawności, wieku, płci **osobom przed 16 rokiem życia** – 108 orzeczeń.

Dofinansowanie działalności warsztatu terapii zajęciowej.

Koszt działania WTZ w Szumowie w 2025 r. ze środków PFRON wynosił **1 583 820,00 zł**, jest to 90% ogólnego kosztu utrzymania. Ze środków własnych Powiat Zambrowski dofinansował działalność w wysokości 10% ogólnego kosztu utrzymania – **175 980,00 zł**. Warsztat Terapii Zajęciowej Zgromadzenia Sióstr Służek NMPN w Szumowie realizował w 2025 r. zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku. Obejmował rehabilitację zawodowo- społeczną 45 osób niepełnosprawnych. Rehabilitacja społeczna i zawodowa odbywała się w grupach 5 osobowych w 9 pracowniach terapeutycznych:

- pracowni gospodarstwa domowego,
- pracowni artystycznej,
- pracowni krawiecko – hafciarskiej,
- pracowni multimedialnej,
- pracowni poligraficzno – reklamowej,
- pracowni stolarsko – technicznej,
- pracowni ogrodniczo – bukieciarskiej,
- pracowni rękodzieła artystycznego,
- pracowni ogólnorozwojowej.

Zgodnie z Planem Działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej i Programami poszczególnych pracowni.

Każdy z uczestników realizował indywidualny program rehabilitacji i terapii, w którym zawarte były zadania z zakresu rehabilitacji ogólnej, rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej, rehabilitacji zdrowotnej oraz współpracy z rodziną. Ponadto każdy z uczestników WTZ korzystał ze wsparcia psychologicznego, rehabilitacji ruchowej oraz indywidualnej specjalistycznej pomocy medycznej.

W 2025 r. Powiat Zambrowski realizował następujące programy:

- Program „Aktywny Samorząd” wynikający z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Jest to program celowy PFRON skierowany do osób niepełnosprawnych.

Od 2024 r. do programu dołączył Obszar E, który dotyczy dodatku na pokrycie kosztów opłaty za energię elektryczną. Wsparcie jest kierowane do osób z niepełnosprawnościami korzystających w warunkach domowych z koncentratora tlenu lub respiratora. W 2025 r. w ramach programu złożono 10 wniosków - 5 osób niepełnosprawnych skorzystało z tej formy pomocy.

W 2025 r. z programu skorzystało 25 osób, na łączną kwotę 290 472,00 zł. Były to dofinansowania do zakupu elektrycznego wózka inwalidzkiego, zakupu komputerów i protez

kończyn dolnych, oprzyrządowania do wózka elektrycznego i samochodu oraz dofinansowania nauki na studiach wyższych, w tym:

Moduł I – 16 umów (dla 16 osób) na kwotę 205 000,00 zł.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym – 14 umów (dla 9 osób) na kwotę 85 472,00 zł.

W roku 2025 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie prowadziło dwa programy dla osób niepełnosprawnych tj. „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” oraz „Opieka wytchnieniowa”. W ubiegłym roku z programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” skorzystało 35 osób niepełnosprawnych, z programu „Opieka wytchnieniowa” – 16 osób (15 osób z opieki dziennej i 1 osoba z opieki całodobowej). Oba programy były w całości finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego. W 2025 r. na realizację programów „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” przekazano kwotę 198 594,00 zł oraz 92 871,00 zł na „Opiekę wytchnieniową”.

V. Z dniem 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2026 r. poz. 187, 203). Akt ten w pierwszej kolejności kładzie nacisk na wzmocnienie roli i funkcji rodziny oraz jej reintegracji poprzez pracę z nią, pomoc w opiece i wychowaniu dzieci. Dopiero w dalszej kolejności, gdy działania na rzecz rodziny nie przynoszą oczekiwanych efektów lub są niemożliwe do przeprowadzenia, wprowadza system pieczy zastępczej, który może przybierać formę rodzinną lub instytucjonalną.

Zgodnie z art. 76. 1. Starosta Powiatu Zambrowskiego zarządzeniem Nr OR.120.24.2011 z dnia 18 listopada 2011 r. wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- 6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- 7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- 8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami

oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;

9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;

10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;

11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;

12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę;

13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust.5, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

14) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;

14a) zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji;

15) przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;

16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;

17) organizowanie opieki nad dzieckiem w przypadku, gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie w ramach promowania idei rodzicielstwa zastępczego poprzez ogłoszenie w parafiach, na stronie i Facebooku oraz na tablicy informacyjnej PCPR w Zambrowie zachęcało do zgłaszania się kandydatów do odbycia szkolenia do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie w 2025 r. koordynowało przyjęty Uchwałą Nr IV/30/24 w dniu 26.09.2024 r. r. przez Radę Powiatu Zambrowskiego „Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Zambrowskim na lata 2024 – 2026”. Sprawozdanie z realizacji powyższego programu zostało przedłożone w Starostwie Powiatowym w Zambrowie 09.06.2026 r.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie od dnia 15 października 2012 r. rodziny zastępcze zostały objęte opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W związku z powyższym w Powiecie Zambrowskim na dzień 31.12.2025 r. funkcjonowało 19 rodzin zastępczych, w tym 9 rodzin zastępczych spokrewnionych i 8 rodzin zastępczych niezawodowych oraz 2 rodziny zawodowe, w których przebywało łącznie 36 dzieci. Zgodnie z ustawą o wspieraniu i rodziny i systemie pieczy zastępczej rodziny zastępcze, na każde dziecko umieszczone dziecko, otrzymywały świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania w wysokości:

1) **1002,00 zł** miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;

2) **1517,00 zł** miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej.

3) Rodzinie zastępczej na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota **306,00 zł** miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka.

Łączne wydatki Powiatu Zambrowskiego w 2025 r. przeznaczone na utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych i rodziny zastępcze wyniosły – **948 116,32 zł**.

Do zadań Organizatora pieczy zastępczej należy również usamodzielnianie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

Tabela. Usamodzielnianie wychowanków pieczy zastępczej w roku 2025

Rok 2025	Kwota Wychowankowie placówki zł	Liczba wychowanków	Kwota Wychowankowie rodzin zastępczych zł	Liczba wychowanków
Usamodzielnienie	44 962,00 zł	5	9 991,00 zł	1
Pomoc w formie rzeczowej	13 631,99 zł	6	0	0
Kontynuowanie nauki	13 662,00 zł	3	18 216,00 zł	3
Łączna kwota	72 255,99 zł		28 207,00 zł	

Pracownik socjalny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej jak również inni pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na bieżąco współpracują z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, między innymi z:

1. Sądami Rejonowymi III Wydziały Rodzinne i Nieletnich,
2. Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Zambrowie,
3. Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Białymstoku,
4. Ośrodkiem Adopcyjnym w Łomży,
5. Centrum Pieczy Zastępczej w Łomży,
6. Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Zambrowie,
7. Komendą Powiatową Policji w Zambrowie,
8. Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Zambrowskiego i innych powiatów,
9. Gminą Rutki,
10. Powiatami pochodzenia dzieci,
11. Podlaskim Urzędem Wojewódzkim,
12. Fundacją Dialog w Białymstoku,
13. Caritas Diecezji Łomżyńskiej w Łomży,
14. Stowarzyszeniem Szansa w Zambrowie,

15. Stowarzyszeniem Ruch Rozwoju Regionu w Kołakach Kościelnych,
16. Stowarzyszeniem Mazovia Team w Warszawie.

Zgodnie z art. 77 ust. 3 pkt 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pracownik socjalny 09.06.2026 r. przedłożył organizatorowi pieczy zastępczej sprawozdanie za 2025 r. W ramach obowiązków wykonał 273 wizyty, co średnio wyniosło 22 wizyty w większości dwugodzinne w każdej rodzinie zastępczej w ciągu 12 miesięcy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w roku 2025 przeprowadziło 26 postępowań administracyjnych zmierzających do oceny sytuacji materialnej, bytowej majątkowej rodziców dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 31 postępowań dla rodziców dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Na podstawie powyższej oceny zostało wydanych 16 decyzji administracyjnych dla rodzin biologicznych dotyczących odstąpienia od ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej i 3 decyzje naliczające odpłatność za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej.

W 2025 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zorganizowało zajęcia taneczne dla członków rodzin zastępczych i dzieci w nich przebywających. Zajęcia taneczne prowadzone były przez wolontariuszkę Panią Bożenę Nowowiejską i odbywały się w środy na sali sportowej w Zespole Szkół Nr 1 im. Stefana Roweckiego „Grota” oraz w piątki w Miejskim Ośrodku Kultury w Zambrowie.

Centrum zorganizowało ponadto wydarzenia dedykowane dla rodzin zastępczych: 29.01.2025 r. – wyjście do kina na film pt. „Akademia Pana Kleksa”, 22.05.2025 r. wyjazd do Białegostoku na spektakl pt. „Królowa Śniegu”, 14.06.2025 r. – wyjazd na piknik rodzinny do siedziby zespołu „Mazowsze”, 21-23.08.2025 r. – wyjazd do Ptaków k. Nowogrodu, 04.12.2025 r. – wyjazd do Kisielnicy w ramach „Mikołajek z PCPR”.

Na podstawie upoważnienia wydanego przez Zarządu Powiatu Zambrowskiego na mocy Uchwały nr 325/23 z dnia 3 marca 2023 r w zakresie sprawowania kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo – wychowawczymi przez Dyrektora PCPR w Zambrowie razem z Wicestarostą Zambrowskim w 2025 r. przeprowadzili 1 kontrolę w rodzinie zastępczej spokrewnionej, 1 w rodzinie zastępczej niezawodowej oraz 1 kontrolę w rodzinie zastępczej zawodowej funkcjonujących na terenie powiatu zambrowskiego. Dyrektor PCPR odbył również kontrolę dwóch placówek opiekuńczo-wychowawczych działających w COPOW w Zambrowie. W ramach monitorowania pieczy zastępczej Dyrektor PCPR zorganizował spotkania z wszystkimi rodzinami zastępczymi i szkolenia dla nich oraz odbył 4 wizyty w rodzinach zastępczych.

VI. Podsumowanie

W 2025 roku Podlaski Urząd Wojewódzki w dniu 1 kwietnia przeprowadził kontrolę z realizacji Rządowego projektu: „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością- edycja 2024. Wynik kontroli był pozytywny z uchybieniami.

W 2025 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dniach:

- od 21 października- do 22 października 2025 r.
- od 27 października- do 28 października 2025 r.

- 30 października 2025 r.

- 3 listopada 2025 r.

przeprowadził kontrolę za okres od stycznia 2023 roku do grudnia 2024 roku.

Wynik kontroli był pozytywny.

W 2025 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie na bieżąco i bez zakłóceń realizowało zadania nałożone ustawami.

VII. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2026 r. i 2027 r.

1. W zakresie udzielania pomocy ofiarom przemocy domowej oraz osobom będącym w kryzysie psychicznym istotne byłoby w miarę posiadanych środków finansowych rozważenie możliwości zatrudnienia psychologa w celu natychmiastowej pomocy i zapewnienie kompleksowej, natychmiastowej pomocy osobom znajdującym się w kryzysowych sytuacjach życiowych w tym ofiar przemocy domowej. Do zadań psychologa należałoby, w szczególności:

- udzielanie specjalistycznego poradnictwa,

- prowadzenie zajęć terapeutycznych, a także rozpoznawanie i diagnoza potrzeb środowiska lokalnego w zakresie zagrożeń i problemów związanych z funkcjonowaniem rodzin.

2. W miarę posiadanych środków finansowych rozważenie możliwości wynajęcia lub utworzenie z zasobów lokalowych powiatu mieszkań wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz ośrodka wsparcia, w tym dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, mieszkań treningowych dla osób opuszczających pieczę zastępczą i mieszkań wspomaganych dla osób niepełnosprawnych.

3. Rozważenie możliwości utworzenia domu pomocy społecznej.

4. Kontynuacja realizacji programów „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” oraz „Opieka wytchnieniowa”.

5. Stworzenie warunków do opieki domowej dla osób zależnych, sfinansowanych ze środków zewnętrznych.

6. Doskonalenie zawodowe kadr jednostek pomocy społecznej i innych podmiotów w zakresie polityki społecznej z uwagi na dokonujące się zmiany w kształtowaniu polityki społecznej oraz sposobów rozwiązywania problemów społecznych.

7. Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej w powiecie.

8. Prowadzenie szkoleń dla kadry pomocy społecznej z terenu Powiatu Zambrowskiego mające na celu wzmocnienie kompetencji zawodowych.

9. Udzielanie porad podległym jednostkom.

VIII. Potrzeby w zakresie pieczy zastępczej na 2027 r. i 2028 r.

1. Wzmacnianie i rozwój rodzicielstwa zastępczego:

1) Wspieranie rodziców zastępczych w umiejętnościach wychowawczych oraz rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych,

2) tworzenie nowych rodzin zastępczych,

3) umieszczanie w rodzinach zastępczych wszystkich dzieci do lat 10 pozbawionych opieki.

2. Prowadzenie współpracy oraz bezpośredniego nadzoru nad Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Zambrowie ul. Aleja Wojska Polskiego 52 w zakresie przestrzegania standardu opieki i wychowania.
3. Rozszerzenie oferty pomocy PCPR dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez ewentualną realizację POKL współfinansowaną ze środków EFS.
4. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na zadania z zakresu zapobiegania wykluczeniu społecznemu oraz wzmacnianie lokalnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.
5. Rozwój specjalistycznego poradnictwa.

Zambrów, 24.08.2026 r.

Sporządziła:

Ewa Konopka

Referent ds. administracyjnych

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Zambrowie

mgr Karol Kossakowski